

Anne-Baba Tutumları

- Anne babaların çocuklarına uyguladıkları farklı tutumların çocuklar üzerinde farklı etkileri olmaktadır. Örneğin, **baskıcı ve otoriter** tutuma sahip anne babaların çocukları katı disiplin anlayışından dolayı kendine güveni olmayan, sessiz, çekingen, itaatkar ya da isyankar çocuklar olabilirler.
- Tüm hayatlarını çocuklarının isteklerine göre belirleyen, **aşırı sevgi gösteren** anne babaların çocukları bencil, doyumsuz ya da benmerkezci davranışlar sergileyebilirler.
- Çocuklarının istek ve ihtiyaçlarına **kayıtsız** kalan anne babaların çocukları özgüven problemi olan, saldırgan, iletişim problemi yaşayan yetişkinler olabilirler.
- Çocuklarının yapmak istediği **her şeye izin veren, aşırı hoşgörölü** anne babaların çocukları doyumsuz olur ve günlük yaşantılarında istediklerinin olmaması durumunda hayal kırıklıkları yaşayıp içlerine kapanır ya da saldırgan davranışlar gösterebilirler.
- Çocuklarının akademik alan başta olmak üzere her alanda kusursuz olmalarını, üstün başarılar göstermelerini isteyen **mükemmeliyetçi** anne babaların çocukları yanlış yapmaktan ve ailelerinin beklentilerine cevap verememekten çok korkarlar.
- **Tutarsız tutum** sergileyen anne babaların çocukları ise nerede ne şekilde hareket edeceklerini bilemeyen, karar vermede sorun yaşayan bireyler olabilirler.
- En sağlıklı anne baba tutumu olan **demokratik tutum** içinde büyüyen çocuklar da olumlu ve tutarlı davranışları olan, özgüveni yüksek, sakin, hem haklarını koruyan hem de başkalarının haklarına saygı gösteren bireyler olurlar.
- Yaygın olarak bilinen anne baba tutumlarına bir yenisi eklenmiştir. **Helikopter ebeveyn tutumu**. Helikopter ebeveynlik; çocuklarıyla aşırı derecede ilgilenen, yaşamının odağına çocukları yerleştiren, çocuğu için sürekli planlar yapan, çocuklarına sürekli yardım etmeye çalışan, çocukları adına sürekli planlamalar yapan, yöneten ve müdahalelerde bulunan ve aşırı mükemmeliyetçi anne-baba tutumlarını tanımlayan bir kavramdır.

Helikopter Anne-Baba

Bu terim ilk defa 1969 yılında psikoterapist Haim Ginott'un bir çocuk danışanının annesini tanımlarken yapmış olduğu "Annem tıpkı bir helikopter gibi sürekli başımda dönmekte" benzetmesi ile kullanılmaya başlanmıştır.

anne-baba tutumları

Anne babaların tutumları çocukların ilerideki hayatlarını ve kişiliklerini etkilemektedir. Anne babaların uyguladıkları olumlu tutumlar sorumluluk duygusu gelişmiş, benlik saygısı yüksek, kendisine güvenen, bedensel ve duygusal açıdan sağlıklı çocukların yetişmesi açısından oldukça önemlidir.

helikopter ebeveynlik

- Helikopter ebeveynler çocuklarının hayatlarına takıntılı denebilecek şekilde ilgilenmekte, koruyucu ve aşırı mükemmeliyetçi tutumlarıyla çocukları adına kararlar vermekte, hedefler belirlemekte ve çocuklarının üstlenmesi gereken sorumlulukları kendileri üstlenmektedirler.
- Daha çok tek çocuklu ya da az çocuklu ailelerde görülen bu tutumda anne babalar çoğul özneler kullanarak çocukları adına "bugün çok hastayız" "biz tıp okuyacağız" gibi ifadeleri sıklıkla kullanmaktadır. Çocukla ilgili kararlarda çocuğun istek ve beklentileri ya çok az dikkate alınmakta ya da hiç dikkate alınmamaktadır.
- Çocuklarını kendilerinin bir uzantısı olarak gören helikopter ebeveynlerin çocuklarında düşük öz saygı, sağlıksız ego gelişimi, bastırılmış kişilik, yetersizlik duygusu, karar vermede zorlanma, problem çözmede zorlanma, aileye bağımlı olma, sağduyudan yoksun olma, başarıma isteğinin olmaması, narsistik (kendini üstün görme) eğilimler gibi belirgin özellikler görülebilmektedir.

sonuç

Anne babalar helikopter ebeveyn tutumunu kendilerini iyi anne baba olarak görmek ya da göstermek istemelerinden, kendi çocukluk döneminde yaşadıkları eksiklikleri çocuklarının yaşamalarını istemediklerinden, bu tutumun iyi anne baba olmamanın zaten bir gereği olduğu düşüncesinden hareketle ya da kendi egolarını tatmin etmek için uygulayabilirler. Ancak bu tutumun çocuklarda yaratacağı olumsuz etkilerin unutulmaması gerekir.

Çocuğa etkisi

Çocukla aşırı ilgilenmenin, her şeyin mükemmelini yapmasını istemenin, akademik ve sosyal hayatta gücü üstünde performans göstermesini beklemenin, hata yapmasına, deneye yanık bir şeyleri öğrenmesine fırsat vermemenin çocuğun kendisini psikolojik olarak iyi hissetmemesine ve yaşam doyumunun da düşmesine sebep olabileceği unutulmamalıdır.